

עבודת השם

כרלת "הי" לרה"

ואמר: מהשמים גילו לי שאדם הראשון קבור כאן בכדי שאני ואשתי נקבר גם במקום הזה ומאז נתאוה להיקבר שם. אלא שלאחר מכן אמרו לו אדם וחווה: אנו בבושה לפני הקדוש ברוך הוא בעולם שהוא בשביל החטא שגרמנו מיתה לכל באי עולם ואם תרצו להיקבר כאן, היתוסף לנו בושה אחרת מפני המעשים הטובים שבכם. וכששמע אברהם אבינו כך התחיל לדבר עם אדם וחווה בדברי פיוס ואמר להם אני אשתדל לבקש מלפני הקדוש ברוך הוא שלא תבושו לפניו ולכן כתוב "ואחרי כן קבר אברהם את שרה אשתו לומר לך שנתרצו אדם וחווה. מערכת המכפלה נקראת כי נקברו שם אבותינו בזוגות כלומר בכפולות והם אדם וחווה אברהם ושרה יצחק ורבקה יעקב ולאה בסה"כ ארבע זוגות לכן היא נמצאת ע"י קריית ארבע שנקראת על שם ארבע זוגות של אבותינו שנקברו שם. ומאותו זמן אברהם היה הולך למקום מערת המכפלה כדי להתנאות משום שהייתה שם קדושה מיוחדת (וזהו הקדוש פ חיי שרה ה' קכ"ז קכה ומדרש)

"כי אל-אֶרְצִי וְאֶל-מִוְלָדָי, תִּלְדֶּנּוּ: וְלִקְחַתְּ אִשָּׁה, לְבָנִי לְיִצְחָק." (חיי שרה כ"ד) להלן, כאשר אליעזר חוזר וסיפר את הדברים, אמר "ולקחת אישה לבני", מבלי הזכיר את המילה "ליצחק"? ברם, אפשר להסביר את הדבר בדרך משל גביר מופלג ביקש לשדך את בתו עם בנו של גאון גדול והוא הבטיח לשם כך נדוניה גדולה מאד. בא אליו ואמר לו "מבקש אתה ליתן כל כך הרבה כסף בשביל בנו של גאון. אני אתן לך חתן שהוא עצמו גאון". סירב הגביר ואמר "אין את נפשי לעשות את בתי לרבנית, כי איני רוצה שתסבול צער ולא תיהנה כראוי מחייה". הוא הדבר גם כאן. אברהם אמר לו לאליעזר "לבני ליצחק: עליך לציין, כי יש לי בן שהוא עצמו צדיק גדול. אולם אף כשבא אליעזר לשם והכיר את טיב האנשים, היה חושש להפליג בשבחו של יצחק, שהוא צדיק גדול, פן יסרבו להסכים לשידוך לפיכך דיבר רק בשבחו של "המחותן" ולא הזכיר כלל את החתן עצמו... (בית הלוי מהגעון מהר"ב ז"ל מבריסק לוקט ממעינה של תורה)

"וַיְהִי הַנֶּעֱדָר, אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיהָ הַטַּיִנָּא כַּדָּר וְאִשְׁתָּהּ, וְאֶמְרָה שְׂתָהּ, וְגַם-נִמְלִיד אֲשָׁקָה... (חיי שרה כ"ד) ביקש אליעזר לתהות על קנקה ולבחון אותה בכל, אם מחוננת היא במידות טובות ואם מנצלת היא את המידות הללו בחכמה ובשכל. לכן ביקש ממנה להשקותו ים מתוך הכד גופו, כי אז יראה מה תעשה במים שיישארו בתוך הכד אחרי שתייתו אם תיקח אותם הביתה כדי להשתמש בהם לשתיה הרי אין זה מן הראוי והנכון, שכן צריכה היא לחשוש, שמא חולה הוא והדביק את המים במחלתו, ואם תשפוך אותם ארצה

"וַיְהִי חַיִּי שְׂרָה, מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים-- שְׁנֵי חַיֵּי שְׂרָה. (חיי שרה כ"ג) ויהי כראות השטן את אברהם הולך לשוב לביתו וימהר וישתנה ויהי דמיונו כאיש זקן ויבוא לבית שרה ויאמר לה אהה, שרה האם האומללה! האמנם לא שמעת ולא הוגד לך הדבר אשר נעשה ביצחק בנד? כי לקח אותי אברהם ויביאהו אל אחד ההרים ויבן מזבח וישחט עליו את יצחק. ויצעק הנער אל אביו ויתחנן אליו לאמור רחם נא אותי! ולא שם אברהם לב לדברי תחנוני וישחטו. ויהי כשמוע שרה את הדברים האלה ותחרד חרדה גדולה ותיבהל ותחשכנה עיניה ותצעק צעקה גדולה ומרה ותיפול על פניה ארצה ותזרוק עפר על ראשה. ותיתן את קולה בבכי ותקרא בני יצחק, בני בני! מי ייתן מותי אני תחתיד היום! אהה, בני מחמד! אנכי רביתך וטפחתך ותיקר נפשך בעיני מנפשי ואהב אותך בכל ליבי ובכל נפשי ותהי כל שמחתי ונחמתי.... ועתה טוב מותי מחיי! ותיתן שרה את ראשה כחיק אחת השפחות אשר מהרו לנחמה, ותרום כאבן. ותקם אחרי כן ותלך לבוא חברונה.

"וַיִּתְּנֵהוּ, אֶת-מַעֲרַת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר-לוֹ, אֲשֶׁר, בְּקֶצֶה שְׂדֵהוּ" (חיי שרה כ"ט) יש להבין איזו מעלה מיוחדת מצא אברהם אבינו במערכת המכפלה שהתאמץ כל כך לקנותה? ויש לומר כי מעשה שהיה כך היה כשבאו המלאכים אצל אברהם לבקר ולבשר ששרה תלד בן וביקש להאכילם בשר בקר כתוב "ואל הבקר רץ אברהם" אל תקרא אל הבקר אלא אל הקבר לומר שרץ אברהם לקבר של אדם הראשון במערת המכפלה ומהשמים כוונו כך על ידי ששלחו את המלאך רפאל ונדמה לפר (שהרי רפאל אותיות פ אל) וכשרצה אברהם אבינו ע"ה לשחוט את הפר לכבוד האורחי ברח לכיוון מערת המכפלה. כשהגיע לשם נגלה לו אדם הראשון מיד נסתר ממנו כשאברהם ראה זאת הבין שבמקום הזה יש מעלה מיוחדת

17:31	כניסת השבת
18:30	צאת השבת
17:52	שקיעה
19:04	ר. תם
7:02	הנץ

הפטרה: "המלך דוד זקן"

הרי יהא בזה משום עלבון כלפיו. אם כן, לא תישאר בפניה עצה אחרת, כי אם לומר "וגם לגמליך אשקה" כדי לשפוך את שארית המים לפני הגמלים, ואז תצא ידי הכל. ובכן, אם היא תעשה כך, יהא זה סימן מובהק, שלא זו בלבד שהיא מחוננת במידות טובות אלא שהיא גם נבונה ופיקחת למצוא עצמה טובה בשעת הצורך. ואמנם כך היה. ולא עוד אלא שהיא אמרה "גם לגמליך אשאב עד אם כלו לשתות" אל תהא סבור, כי שופכת אני את המים אל השוקת משום שאיני רוצה לפגוע בכבודך, אלא משום שרוצה אני, כי גם הגמלים ישתו ואף אשאב עוד פעם כדי שישתו. היא הליבשה, איפוא, את כוונתה האמיתית, שלא להעליבו, בלבוש של גמילות חסד נוסף... (הרה"ג ר' יוסף דב ז"ל מבריסק לוקט ממעינה של תורה)

"וַיֵּאבְלוּ וַיִּשְׁתּוּ, הוּא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר-עִמּוֹ וַיְלִיְנוּ" (חיי שרה כדנר) ודעו כי זכותו של אברהם עמדה לו להינצל מהרעלה. ובא מלאך מן השמים והחליף את הצלחות שעל גבי השלחן כדי שלא יאכל אליעזר מאותו מאכל מורעל ואותה צלחת נודמנה ליד בתואל והוא אכל ממנה ומת. בתואל היה מלך חרן, וכל בתולה שהייתה נישאת היו

צריכים להביאה בלילה הראשון לארמונו. וכולם חרקו שן אבל לא היה להם עוז לומר לו דבר. עכשיו משראו האנשים שגומרים השידוך של רבקה, נועצו כולם, ואמרו אם בתואל יעשה כך גם עם בתו טוב, ואם לא, נהרוג אותו ואת אליעזר ואת רבקה ולכן סיבבו מן השמים שיאכל מן המאכל המורעל כדי שיינצלו רבקה ואליעזר. וי"א שבתואל לא הסכים לשלוח את רבקה, כי טען יבא יצחק לכאן וישאנה. לכן היה ראוי למות במגפה באותו לילה. ומפני שאליעזר היה חכם גדול וחסיד, שהיה תלמידו של אברהם אבינו. והיה לו זכות שהלכו עמו שני מלאכים במסע הזה, לכן נודע לו על הרעל ששמו במאכלו ואף ידע שהמלאך הפך את הצלחת המורעלת ושמה לפני בתואל ולכן לא רצה לאכול לפני שדיבר, שידוע היה שבתואל עומד למות ואז לא יוכל לדבר עמו אודות רבקה, כי אז יהיו שקועים באבלות ולא ירצו לשמוע דבריו, ושמא יאמרו לו שימתין עד שתסתיים השנה, שאין ראוי להשיאה בתוך השנה, ושמא לא ירצו לתת אותה ולכן הודרו לומר את כל דבריו לפני אכילתו כדי שייסכימו בתואל ובנו. ובכך אפילו אם ימות יוכל אליעזר לזרום כדי שיוכל לנסוע מהר, שכן אחרי שבתואל הסכים, לא יוכלו הקרובים לסרב. שהרי מצוה לקיים את דברי המת.

סיפור בהמשכים
"רצף של ניסים" חלק א

"באותו בוקר התעוררתי בהרגשה לא-טובה", פותח דב נבו (49) מנתניה את סיפורו המדהים. "הרגשתי הרגשה מוזרה בידי השמאלית, והיא גם רעדה מעט. התלבטתי אם ללכת לבית-הכנסת, אולם נזכרתי שזה יום של קריאת התורה והחלטתי להתאמץ. בני נהג ברכב, ובבואנו לבית-הכנסת נפלה שקית התפילין מידי השמאלית. התעלמתי והרמתי את השקית בידי הימנית. "כשהגענו לקריאת התורה קראו לי לעלות לתורה. הרגשתי שאיני מסוגל לקום. רציתי לומר שקשה לי לקום ולא הצלחתי להוציא הגה מפי. בני עלה במקומי. בסיום התפילה סייע לי בני לצאת מבית-הכנסת, ואז מעדה רגלי השמאלית ונפלתי הישר אל דלת הזכוכית. רק תפיסתו החזקה של בני מנעה זאת ברגע האחרון. "זה היה בדיוק לפני שנה, באחד מימי חודש שבט. קבענו לחגוג ביום הזה את יום-ההולדת השבעים של אבי. תוכניות והצעות של אחיותי ושלי עלו וירדו, ולבסוף התקבלה דעתי, כי מכיוון שאבא אוהב את ירושלים, יש לערוך את האירוע בירושלים דווקא. טרם יכולתי לשער עד כמה החלטה תצא תמימת זו תהיה הרת-גורל בעבורי. "הוחלט שכל המשפחה תצא יחדיו באוטובוס, נעשה מסלול הליכה באזור עין-כרם, ולאחריו נחגוג אירוע צנוע בקרבת מקום. "כמה ימים קודם לכן חליתי בשפעת כבדה וסבלתי משיעול קשה. ובכל-זאת, גם החולשה הפתאומית שפקדה אותי באותו בוקר עדיין לא גרמה לי לשנות את כוונתי להתלוות לטיול ולחגיגה. "אשתי חששה לנוכח מצבי ונועצה באימי, אחות במקצועה. השתיים החלו להפציר בי לוותר על ההשתתפות באירוע ולהישאר בבית. התנגדתי בנחרצות. לא ייתכן שאיעדר דווקא באירוע שכל-כולו לכבוד אבא. אני נוסע, סיימתי את הדיון. "לכל היותר לא אשתתף במסלול הליכה". "עליתי לאוטובוס בעזרת בני משפחתי, ומכאן והלאה איני זוכר דבר... מתברר שבמשך כל הנסיעה הייתי מנומנם או מטושטש, אך הסובבים אותי עדיין לא שמו לב לשינוי במצבי. רק לקראת הגעתנו לאזור עין-כרם הבחינו פתאום אשתי ואימי שהצד השמאלי של פניי שמוט ונפול. הן הבינו הכול. "בדיוק באותו רגע בא למקום בן-דודי ברכבו הפרטי. הוכנסתי מיד אל רכבו, ובתוך דקות אחדות הייתי בחדר המיון של המרכז הרפואי הדסה עין-כרם. "הפקידה שקיבלה אותנו הביטה בי לרגע ומיד עזבה את הניירות והרימה את הטלפון. היא קראה לתוך הפומית: "יש כאן גבר צעיר באמצע אירוע מוחי, תשלחו..." "צוות רופאים הובהל למקום, נערכו לי בדיקות סי-טי ועוד... **ההמשך ב"ה בשבוע הבא!**

פנית ההלכות
"דיני חולה שיש בו סכנה בשבת"

קמנ. מכה של חלל אינה צריכה אומד, ואפילו אין שם בקיאים וגם החולה אינו אומר כלום, עושים לו כל מה שרגילים לעשות לצורך זה בחול. ואף-על-פי שאין סכנה במניעת הטיפול ההוא, מכל מקום כיון שיש בחולי זה סכנה ויש קצת צורך בדבר ההוא, ורגילים לעשותו בחול, מותר לעשותו גם בשבת. אבל כשיודעים ומכירים באותו חולי שאפשר להמתין עד למוצאי שבת, ואין בזה אפילו ספק סכנה, אסור לחלל עליו את השבת, אף על פי שהיא מכה של חלל. (ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמ' ריש)

קמד. אם החולה מרגיש מיחוש גדול שהרופא אומר שיש בזה ספק פיקוח נפש, שמא יש קלקול באחד האיברים הפנימיים, כגון כאבי בטן חזקים מאד, שיש לחוש שמא החולה קיבל התקף פנדציטי, מחללין עליו את השבת ככל ספק פיקוח נפש. (ילקו"י שבת ד' עמוד ריש)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	שרה בת שלמה
אסתר בת חנה	ציון עובדיה בן רחל
נעמי לקס בת אסתר	רחל עובדיה בת אסתר
שלמה בן אליהו ושרה	דוד שורנזון בן חוה

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.
המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.aseem@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי לדעת, דרשו, ועוד...